

Svenskans beskrivning, Lund 2014

Gudrun Svensson och Maria Lindgren, Linnéuniversitetet

Abstract

Identitetskonstruktion i text och bild

Analys av processer och deltagare i elevtexter på en flerspråkig skola

Inom kritisk litteracitet betonas att skolan till stor del har alltför mycket fokus på det skrivna ordet (se t.ex. Kress & van Leeuwen 1996, Kress 2003, Gee 2008, Janks 2010). Janks (2010) förespråkar multimodalitet som en resurs och maktfaktor för flerspråkiga elevers lärande medan Cummins (se t.ex. Cummins & Early 2011) lyfter fram elevers eget skapande som en viktig faktor för kunskaps- och identitetsutveckling. I en F-6-skola med många flerspråkiga elever inleds därför dagens skolarbete med att eleverna både skriver och ritat om sina upplevelser i och utanför skolan i s.k. morgonböcker. Tanken är att eleverna ska bli medvetna om sig själva, sina upplevelser och sina känslor samtidigt som de tränar att uttrycka sig. Morgonböckerna visar sig vara rika källor för att förstå hur eleverna uppfattar sin och andras identitet i miljöer där de brukar vistas: i klassrummet, på skolgården, på vägen till och från skolan samt i fritids- och hemmiljön, och de bildar också underlag för den här studien som syftar till att visa och diskutera hur flerspråkiga barn i år 1, 2 och 3 uttrycker identitet i både text och bild.

Studien tar sin utgångspunkt i SFL:s ramverk (se Halliday, M.A.K & Matthiessen, C.M.I.M. 2004) dels med analys av processer och deltagare i elevtexterna, dels med tolkning av elevernas illustrationer enligt Kress & van Leeuwens (1996) analysmodell med SFL som grund om bilder som narrativa processer.

Frågor som ställs är följande:

Vilka roller tilldelar eleverna sig själva och andra deltagare i sina texter?

Intar eleverna olika roller beroende på var de befinner sig och i så fall på vilket sätt?

Hur samspelar ord och bild för att spegla de roller som eleverna tilldelar sig själva och andra i olika miljöer?

Referenser:

Cummins, J. & Early, M. (2011) *Identity texts – the collaboration of power in multilingual schools*. London: Institute of Educational Press.

Gee, J. P. (2008) *What Video Games Have to Teach Us about Learning and Literacy*, revised and updated. New York: Palgrave Macmillan-

Halliday, M.A.K & Matthiessen, C.M.I.M. (2004). *An Introduction to Functional Grammar*. Third edition. London: Hodder Arnold.

Janks, H. (2010) *Literacy and Power*. New York and London: Routledge-

Kress, G. (2003) *Literacy in the New Media Age*. London: Routledge

Kress, G & van Leeuwen, T. (1996) *Reading Images. The Grammar of Visual Design*. London and New York: Routledge